

Hygienrutiner i det dagliga arbetet. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Allmänt	1
3.	Ansvar och roller	1
3.1.	Verksamhetschef (VC)	1
3.2.	Vårdenhetschef (VEC).....	2
3.3.	Medarbetare inom hälso- och sjukvårdsverksamheter	2
4.	Beskrivning	2
4.1.	Patienter/anhöriga	2
4.2.	Lokala rutiner/checklistor.....	2
4.2.1.	Hjälpmiddel/träningsredskap/rullstolar	2
4.2.2.	Leksaker	3
4.2.3.	Vårdsalar/undersökningsrum/mottagningsrum.....	3
4.2.4.	Medicinteknisk apparatur (MTA)/hjälpmiddel	3
4.3.	Handdesinfektion	3
4.4.	Desinfektionsmedel	4
5.	Referenser	4
6.	Plan för kommunikation och implementering	5

1. Syfte och omfattning

Syftet med hygienrutiner är att säkerställa att medarbetare i vården dagligen arbetar utifrån ett vårdhygieniskt arbetssätt för att förhindra smittspridning och uppkomst av vårdrelaterade infektioner.

Dokumentet är en regiongemensam rutin för hälso- och sjukvård och gäller inom Region Gävleborg.

2. Allmänt

På grund av de risker med smittöverföring som finns inom vården ska alla medarbetare inom Region Gävleborg känna till och dagligen arbeta på ett vårdhygieniskt patientsäkert sätt i syfte att förhindra smittspridning och uppkomst av vårdrelaterade infektioner (VRI). Medarbetare inom vården ska också vara väl förtrogen med de rutiner och riktlinjer som gäller inom det vårdhygieniska området.

3. Ansvar och roller

3.1. Verksamhetschef (VC)

Ansvarar för att rutinen implementeras och för att säkerställa att denna rutin efterföljs inom sitt verksamhetsområde.

3.2. Vårdenhetschef (VEC)

Ansvarar för att

- rutinen efterföljs och är välkänd på enheten samt att lokala rutiner/checklistor upprättas
- medarbetare en gång per år genomför [E – utbildningen i Basala hygienrutiner](#) samt att [SOSFS 2015:10](#) och [Region Gävleborgs rutin för kläd- och hygienregler](#) efterföljs.
- vara insatt i det upphandlade lokalvårdsavtal som regionen har samt att se till att alla medarbetare har kännedom om det

3.3. Medarbetare inom hälso- och sjukvårdsverksamheter

Ansvarar för att

- ha kännedom om och tillämpa innehållet i denna rutin i det dagliga patientarbetet
- ha kännedom om och tillämpa de rutiner/checklistor som är kopplade till denna samt känna till dess innehåll
- följa socialstyrelsens författning gällande basal hygien i vård och omsorg
- tillämpa Region Gävleborgs hygien- och klädregler

4. Beskrivning

4.1. Patienter/anhöriga

En viktig del i arbetet är att göra patienter och anhöriga delaktiga genom att ha en tydlig kommunikation gällande god handhygien. Patienter och anhöriga informeras om vikten av att tvätta/desinficera händer före och efter olika moment under dagen. Speciellt viktigt innan måltid och efter toalettbesök. För de patienter som själva inte klarar detta ska vårdpersonal hjälpa till att tvätta/desinficera deras händer fler gånger dagligen.

4.2. Lokala rutiner/checklistor

För att säkra att den hygieniska standarden upprätthålls ska varje enhet upprätta lokala rutiner/checklistor för dels det dagliga arbetet men också för det arbete där rengöring av t.ex. förråd, hjälpmedel, kök, träningsredskap ingår samt med vilken frekvens det ska utföras.

4.2.1. [Hjälpmedel/träningsredskap/rullstolar](#)

Vid enstaka användning av rullstol eller träningsredskap ska tagställen som patienten eller personalens händer varit i kontakt med rengöras/desinfekteras som t.ex. handtag, armstöd, drivring. Här är patienten en viktig del i genomförandet. Genom kommunikation och information kan de patienter som klarar av det minska risken genom att själva ansvara för att desinficera händerna före och efter.

Om hjälpmedlet/rullstolen förvarats på vådrummet ska det/den rengöras och desinficeras innan det/den tas ut ur rummet och används av nästa patient.

Förutom den dagliga rengöringen ska enheterna ha rutin/checklista där frekvensen av rengöring framgår, t.ex. rullstolar rengörs en gång per vecka och innefattar då hela rullstolen och inte enbart tagställen.

När rullstolar används av vårdpersonal så ska tagställen rengöras/desinfekteras av vårdpersonal.

4.2.2. Leksaker

Vårdenheten ska, utifrån den specifika vård som bedrivs, identifiera vilka leksaker som delas mellan barnen och frekvens för regelbunden rengöring/desinfektion. Gemensamma leksaker ska tåla rengöring/desinfektion.

Leksaker som varit inne på vådrum/undersökningsrum ska rengöras/desinfekteras vid avslutat vårdtillfälle alternativt ges som gåva. Leksaker som inte kan rengöras/desinfekteras (böcker, tidningar, träpussel etc.) kasseras om de är förorenade med kroppsvätskor/utsöndringar. Verksamheten ansvarar för regelbunden översyn.

4.2.3. Vårdsalar/undersökningsrum/mottagningsrum

Hanteringen av rummen ska standardiseras så långt det är möjligt för att minska riskerna för spridning av smitta. I rummen ska det som regel bara finnas den mängd material som går åt under en dag. Materialet ska förvaras i stängda skåp. Om detta inte går ska man göra en plan för att nå detta hanteringssätt inom rimlig tid.

Flergångsmaterial rengörs kontinuerligt eller direkt efter att de använts. För detta ska det finnas checklista/rutin, både för daglig rengöring men också för frekvensrengöring, t.ex. skåp rengörs en gång per vecka. Engångsmaterial ska tas in i små mängder och överblivet material kasseras.

På undersökningsrum/mottagningsrum är det viktigt med rengöring/desinfektering efter varje besök. Efter varje patientbesök ska tagställen dvs. de ställen som patient eller personal berört rengöras/desinfekteras. Vid spill av kroppsvätska torkas kroppsvätskan upp och punktdesinfektion utförs. I första hand används Ytdesinfektion.

4.2.4. Medicinteknisk apparatur (MTA)/hjälpmedel

Ska rengöras före och efter användning. Rutin/checklista för frekvensstädning ska finnas. Ytdesinfektion eller diskdesinfektor ska användas för dessa produkter.

4.3. Handdesinfektion

Handdesinfektionsmedel ska finnas i varje rum på vårdavdelning och mottagning och vara lättillgängligt för alla inklusive patienter och anhöriga.

Handdesinfektionsmedel ska vara uppsatt i hållare på vägg eller hållare på säng, bord eller vagn.

Handskar och plastförkläden ska finnas uppsatta i hållare i varje rum där vårdnära arbete bedrivs.

4.4. Desinfektionsmedel

Ytdesinfektion ska finnas på alla vårdssalar/undersökningsrum/mottagningsrum. För att undvika risken att patienter dricker detta ska en pump användas till flaskan, finns att beställa hem. Flaskan kan med fördel placeras i hållare på väggen. Virkon och klorhaltigt preparat ska finnas på varje avdelning.

[Desinfektion och städning vid smittsamma sjukdomar, dokument i Platina.](#)

5. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Att förebygga vårdrelaterade infektioner. Ett kunskapsunderlag	www.folkhalsomyndigheten.se
Calici - omhändertagande av patient med misstänkt eller verifierad calici på Gävle sjukhus	Platina ID: 09-124575
Calici - omhändertagande av patient med misstänkt eller verifierad calici vid Aleris Specialistvård Bollnäs	Platina ID: 09-85982
Calici, omhändertagande av patienter med misstänkt eller verifierad calici vid Hudiksvalls sjukhus	Platina ID: 09-27475
Desinfektion och städning vid smittsamma sjukdomar	Platina ID: 09-82424
E – utbildning i Basala hygienrutiner	Vårdhygien Skåne
Egenkontroll för avdelningskök slutenvård Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	Platina ID: 14-453421
Vårdhygienisk standard - Egenkontrollprogram regiongemensam rutin	Platina ID: 14-105293
Vårdhygienisk standard - Egenkontrollprogram regiongemensam checklista	Platina ID: 09-82436
ESBL och ESBLcarba handläggning i slutenvård i Region Gävleborg	Platina ID: 09-40960
Hantering av hjälpmedel - vårdhygieniska aspekter	Platina ID: 09-584544
Hygien- och klädregler för all personal inom hälso- och sjukvård i Region Gävleborg	Platina ID: 09-85962
Hygieniska frågor vid planering och hantering av förråd	Platina ID: 09-82417
Leksaker för barn - vårdhygieniska aspekter	Platina ID: 09-594951
Multiresistenta bakterier MRB. Handlingsprogram för Region Gävleborg.	https://www.regiongavleborg.se/samverkanswebben/halsa-vard-tandvard/kunskapsstod-och-rutiner/Vardhygien/hygieninformation/multiresistenta-bakterier/

Dokumentnamn	Plats
Rengöring av besöksskärmar på mottagning – regiongemensam rutin för hälso- och sjukvård.	Platina ID: 09-108166
Rengöring av besöksskärmar på mottagning – Protokoll	Platina ID: 09-106489
Slutdesinfektion och slutstädning - regiongemensam rutin, hälso- och sjukvård	Platina ID: 09-112547
Slutdesinfektion och slutstädning - regiongemensam checklista hälso- och sjukvård	Platina ID: 09-115900
Vancomycinresistenta enterokocker (VRE) Handlingsplan i öppen och slutenvård samt särskilda boenden	Platina ID: 09-87365
Vårdhandboken	www.vardhandboken.se
Vårdhygien, kontakt med, regiongemensam rutin för hälso- och sjukvård	Platina ID: 09-48830
Vårdhygieniska riktlinjer vid misstänkt eller konstaterad MRB	Platina ID: 09-156700

6. Plan för kommunikation och implementering

Denna rutin kommuniceras genom verksamhetsutvecklare, kvalitetssamordnare och genom nyheter inom respektive verksamhet samt på Plexus.

Kvalitetssamordnare eller motsvarande ansvarar för att vidarebefordra informationen om rutinens innehåll och förändringar till respektive chefer inom organisationen.